

under 14de d. M. gennem Udvalget for Skolevæsenet fremkomne Forslag besluttede Byraadet at indstille til vedkommende Skoledirektion, at der tillagdes Lærerne J. B. M. Hansen og L. J. Hansen, der snart have været konstituerede i 1 Aar, og Lærerinderne Birgitte Marie Svane, Christiane Olsen, Marie Elisabeth Tegner, Marie Margrethe Hansen, Agnes Elisabeth Tørring og Sophie Magdalene Valle, der have været konstituerede i 2 Aar, fast Ansættelse ved Kommunens offentlige Skolevæsen.

Det tilføjes, at der efter derom modtagen Skrivelse af 19de Maj d. A. fra Skoledirektionen for Aarhus Købstad og Hasle Herred er tilstaaet de nævnte Lærere og Lærerinder saadan fast Ansættelse fra den 12te j. M. at regne.

179/99. Efter derom fra Udvalget for Gasværket foreliggende Indstilling af D. D. besluttedes det at antage et fra Grosserer Ludw. Edelstein af København som Repræsentant for Naphta-Productions Gesellschaft, Gebr. Nobel i St. Petersborg under 18de d. M. fremkommet Tilbud paa Levering af 1000 Tons prima russisk Petroleumsolie af samme Kvalitet, som er leveret til Københavns Gasværk, til Brug for Aarhus Vandgasværk og indpumpet i sammes Reservoir for en Pris af 3 Kr. 45 Ore pr. 100 Pd. usfortoldet Olie, at beregne efter den Vægt, som konstateres af Toldvæsenet.

## Mødet den 27de April.

J Borgmester Vestergaards Fraværelse paa en Rejse lededes Forhandlingerne i dette Møde af Overretssagfører Kier som konstitueret Formand.

125/98. Angaaende den under Sagen om Enkefru Thomsens Andragende om Gadeanlæg paa hendes Loft, Matr.-Nr. 46 a af Markjorderne paatrævede Oplysning om Beføstningen ved de i Stadsingeniørens Erklæring af 17de November j. A.

nærmere omhandlede Kloakanlæg til Afvanding af ovennævnte Loft og tilstødende Arealer, se Mødet den 14de April f. A., havde Udvalget for Brolægningssvæsenet i Skrivelse af 25de d. M. under Henviisning til følgende Erklæring af Stadsingeniøren af 20de d. M.

„Efter et foreløbigt Overslag, som dog er holdt i høj Grad paa den sikre Side, kan det antages, at Kloakledningen fra „Ceres“ gennem Vesterbrogade, Vestergade, Torvene, Skoleghde, Kystvejen til Havet vil koste ca. 140,000 Kr.; men som anført i min ovenstaaende Erklæring af 17de November f. A. øverst Pag. 4 behøver man ikke at udføre dette Kloakarbejde nu, fordi man approberer Fru Thomsens Kloak gennem Ny Grønnegade, Grønnegade til Laen.

Det store Kloakarbejde behøver man først at udføre, naar Bebyggelsen af Oldjorden kræver det, og det er formentlig i min ovennævnte Erklæring paavist, at Kloaken gennem Vestergade er den heldigste Løsning paa Spørgsmaalet om Oldjordens Afvanding.

Der vil derfor intet være foregrebet ved Anlægget af Kloaken gennem Ny Grønnegade m. m. til Laen, naar dette kun sker saaledes, at Forholdenes senere Udvikling tages i Betragtning ved Planens Udarbejdelse.”

anbefalet, at Hovedkloaken i Vestergade valgtes, naar der engang skulde sørges for Afvanding af Oldjorden, hvilket Punkt derfor blev drøftet, hvorefter Udvalgets Indstilling tiltraadtes.

Det tilføjes derges, at Byraadet i sit Møde den 25de Maj tillod Enkefru Thomsen, at den Kloak, der skulde anlægges i Ny Grønnegades Forlængelse paa Strækningen imellem Thunsgade og Samsøgade, og som maa være af den Dimension, som Udvalget for Brolægningssvæsenet maatte foreskrive, maatte sættes i Forbindelse med Kloaken igennem Thunsgade og Munkegade, naar hun vilde forpligte sig til, paa Byraadets Forlangende at betynde Anlægget af en Hjælpeledning fra førstnævnte Kloak gennem Ny Grønnegade, Grønnegade og Møllestien til Laen, men event. dog kun til Vestergade. Under denne Betingelse og imod Godtgørelse efter Regning af de dertil medgaaende Betynde-

ninger, paa hvilke der derhos paa Forlangende skulde erlægges Forskud, erklærede Byraadet sig derhos villig til at lade det offentlige overtage Anlægget af den paagældende Gadestrækning med tilhørende Kloak. Om Enkesru Thomsens Forpligtelser i saa Henseende maatte hun derhos udstede en Deklaration, som vilde være at tinglæse paa hendes Ejendomme ved Ny Grønnegades Forlængelse.

<sup>232/98.</sup> I Anledning af det i Mødet den 22de December f. A. omhandlede Andragende til Indenrigsministeriet angaaende Forhøjelse af Indkvarteringsgodtgørelsen ved større Troppe-samlinger var der under 19de d. M. gennem Amtet modtaget en Kommunikation af følgende Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 14de d. M. saalydende:

„I det med Amtets paategnede Erklæring af 4de Jan. d. A. modtagne Andragende har Aarhus Byraad anholdt om, at der i Købstadens halvaarlige Indkvarteringsopgørelser fremtidig maa opføres som virkelig Udgift for Tilbejbringelse af Kvarterer med Enmandsfenge et Beløb af 35 Øre daglig pr. Mand og for Kvarterer med Tomandsfenge et Beløb af 30 Øre daglig pr. Mand.

Efter at man i denne Anledning har brevvækslet med Krigsministeriet, skulde man til Efterretning og videre fornøden Bekendtgørelse tjenstligt melde, at Ministeriet maa nære Betænkelighed ved at indgaa paa den foreslaaede Forhøjelse af den hidtidige Betaling for de ommeldte Kvarterer; man maa derfor finde det rettest, at Byraadet, for saa vidt det i Fremtiden maatte vise sig umuligt ved Vicitation eller Afford underhaanden at tilbejbringe Kvarterer paa de nu gældende Betingelser, anvender Paaligning in natura imod en efter Byraadets Indstilling herfra nærmere bestemt Godtgørelse til Kvartermestrene.“

Toges til Efterretning og videre Meddelelse for Indkvarteringskommissionen.

<sup>224/98.</sup> Fra Amtet forelaa der en Skrivelse af 13de d. M.

med Underretning bl. a. om, at Efterspropriationen af de i Anledning af Anlægget af Aarhus—Gammel Jernbanen rekvirerede Arealer for Aarhus Købstads Bedkommende vilde blive foretaget Lørdagen den 29de d. M., i hvilken Anledning Amtet anmodede om, at de af Byraadet til at deltage i Besigtigelses- og Efterspropriationskommissionens Forhandlinger udmeldte Mænd maatte blive tilfagte til Møde til den saaledes bestemte Tid.

Til dette Hverv udmeldte Byraadet i Mødet den 15de September f. A. de Herrer Kier og Meher, men da det oplystes, at Meher som Koncessionshaver paa den paagældende Bane ikke kunde give Møde ved den forestaaende Efterspropriation, valgtes i hans Sted Schourup.

Da Kommunen som Lodsejer for et ret betydeligt Areal Bedkommende er interesseret i den forestaaende Efterspropriation, udvalgtes dernæst Lottrup og Thorbrøgger til ligeledes at møde ved denne Lejlighed for at varetage Kommunens Løb med Hensyn til den samme tilkommende Erstatning m. m.

(Se Mødet den 10de Maj.)

<sup>403/98.</sup> Til Gennemførelse af den i Mødet den 24de November f. A. omhandlede ny Gade („Lundingsgade“) fra Hjørnet af Frederiksballe og Ole Rømersvej over Dannebrogsgade til Marselisborg Mark har der under 25de Januar d. A. efter foregaaende Udmeldelse af Aarhus Byting været foretaget Buredering til Efterspropriation af de nødvendige Arealer m. v. Forretningen foretoges af de Herrer Murermester J. Chr. Jensen og Tømrermester A. K. Sørensen i Overværelse af samtlige deri interesserede og gav følgende Resultat:

Matr.-Nr. 692, tilhørende J. B. Nielsen og K. C. Winther:

For Afstaaelse af 446 □=Al. Grund... 5126 Kr. „ D.

Erstatning for Gadegodtgørelse, Kloak m. v. 300 — „ —

Do. „ Udgravning, Tegning,

Bandindlæg og Arbejdsstandsning m. v. 1274 — „ —

Til sammen... 6700 Kr. „ D.

Matr.-Nr. 693 og 694, tilhørende J. Nielsen og P. Bundgaard:

|                                                                       |          |
|-----------------------------------------------------------------------|----------|
| For Afstaaelse af 469 □=Al. Grund.....                                | 4690 Kr. |
| Erstatning for Udgravning, Tegninger og Arbejdsstandsening m. v. .... | 1410 —   |
| <hr/>                                                                 |          |
| Til sammen...                                                         | 6100 Kr. |

Matr.-Nr. 695 og 130 c, tilhørende Th. Sørensen og B. Larsen:

|                                                                                                           |          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| For Afstaaelse af 368 □=Al. Grund.....                                                                    | 3680 Kr. |
| Erstatning for Udgravning m. v. samt Tab for Afsavn af nyt Bærsted (det gamle Bærsted er bortlejet) ..... | 2070 —   |
| <hr/>                                                                                                     |          |
| Til sammen...                                                                                             | 5750 Kr. |

Matr.-Nr. 696 og 130 a, tilhørende Bogumand E. Madsen:

|                                        |          |
|----------------------------------------|----------|
| For Afstaaelse af 366 □=Al. Grund..... | 2928 Kr. |
|----------------------------------------|----------|

De samlede Erstatningssummer udgjorde saaledes 21478 Kr.

Beskrivelse af denne Forretning forelagdes til Beslutning i Mødet den 16de Februar, hvor Byraadet imidlertid erklærede sig utilfreds med de udsundne Erstatningssummer og forlangte en Overtaksation afholdt, og denne Beslutning fastholdt man i det derpaa følgende Møde som Svar paa et fra de paagældende Grundejere da foreliggende Andragende, hvori man ansøgte om, at Byraadet vilde lade det have sit Forblivende ved den afholdte Forretning.

I Overensstemmelse med det saaledes passerede blev der under 9de Marts af Bytinget foretaget Udmeldelse af de Herrer Hospitalsforstander E. Thomsen, Konsul F. Ollendorff, Lømrermester J. Jensen Broue og Murermester Magnus Nielsen til at foretage Overføn med Hensyn til den omhandlede Erstatning, og Overfønnet blev derefter afholdt den 22de j. M. med følgende Resultat:

|                                                 |          |
|-------------------------------------------------|----------|
| Matr.-Nr. 692, for Afstaaelse af 466 □=Al. .... | 6510 Kr. |
| — 693 og 694 for do. af 469 □=Al. ....          | 4917 —   |
| — 695 og 130 c „ do. „ 368 — ....               | 4494 —   |
| — 696 og 130 a „ do. „ 366 — ....               | 2245 —   |

Beskrivelse af denne Forretning, der er afhjemlet den 20de d. M., forelaa og toges til Efterretning og videre Foranstaltning af Udvalget for Marselisborg med Hensyn til Inddragelse af de omhandlede Arealer og Udbetaling af Erstatningssummer m. v.

<sup>3</sup>/<sub>99</sub>. Efter Indstilling af Udvalget for Vandværket meddelte Byraadet Efterbevilling for følgende Overskridelser af Kommunens Budget for 1898, nemlig:

|                                               |                                 |     |        |     |
|-----------------------------------------------|---------------------------------|-----|--------|-----|
| Konto XI. 1. a. Bedligeholdelse og Statter af |                                 |     |        |     |
|                                               | Bygninger, Beplantning, Ren-    |     |        |     |
|                                               | holdelse m. m. ....             | 103 | Kr. 07 | Ø.  |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
|                                               | b. Bedligeholdelse af Bundfæld- |     |        |     |
|                                               | ningsbassin, Filtre, Sand og    |     |        |     |
|                                               | Grus til Filtre m. m. ....      | 116 | — 68   | —   |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
|                                               | c. Bedligeholdelse af Maskiner, |     |        |     |
|                                               | Redler, Pumper og Inventar      | 187 | — 86   | —   |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
|                                               | e. Kul og andet Brændsel ....   | 79  | = 48   | —   |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
|                                               | g. 5. Fast Arbejde ved Tilsyn   |     |        |     |
|                                               | med Slujerne. ....              | 75  | —      | " — |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
| "                                             | "                               | "   |        |     |
|                                               | h. Bedligeholdelse af Slujerne  |     |        |     |
|                                               | og til uforudsete Udgifter ...  | 140 | — 22   | —   |

(Se Møderne den 13de d. M. og den 10de Maj.)

<sup>21</sup>/<sub>99</sub> — 4. I Skrivelse af 18de d. M. havde Murmestrene M. Jensen og M. P. Mogenssen anholdt om at faa Byggelinien fastsat for Opførelsen af et Forhus imod Rystvejen paa den dem tilhørende Ejendom, Mejlgade Nr. 46.

I Anledning heraf vedtog Byraadet, efter Stadsingeniørens af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse under 25de d. M. tiltraadte Forslag, at forlange en Afstaaelse af 75 □=M. Grund til Udvidelse af Rystvejen, hvorved Byggelinien bliver rykket 5 Fod tilbage og kommer i Flugt med den Byggelinie, som allerede er anlagt ved Hjørnesteedet „Mejlsborg“ og tilstødende nye Ejendomme; hvorhos man endvidere vedtog at forlange, at der af Ejerne lægges Tjærebeton helt ind til Bygningen, og at disse under Bygearbejdet træffe Foranstaltninger til Beskyttelse af Bejtræerne imod Overlast. Det bemærkes derhos, at An-

dragerne paa en af den fremsendt Situationsplan selv havde affat en Byggelinie med et paa Bygningen fremspringende Midterparti saaledes, at dette vilde komme til at ligge 12 Tommer foran den af Byraadet nu vedtagne Gadelinie, medens Fløjene vilde komme 18 Tommer bag ved samme. Med Hensyn hertil erklærede Byraadet udtrykkeligt, at det intet havde imod, at Fløjene holdtes tilbage i den ansøgte Afstand, hvorimod man ikke kunde indrømme, at Midterpartiet fik det omhandlede Fremspring.

(Se Møderne den 9de f. M. og den 18de Maj.)

<sup>143/99</sup>. I Skrivelse af 25de f. M. havde Aktieselskabet „Aarhus Trælasthandel“ forespurgt, om det Areal paa Bispestøften, som efter nogle i et tidligere Møde i Byraadet faldne Udtalelser maatte anses anvendeligt til Opførelsen af en ny Latinskolebygning, og som foreløbig vilde komme til at henligge ubenyttet, kunde faas til Leje i nogle Aar til Oplag af Trælast, og i bekræftende Fald paa hvilke Betingelser.

I Anledning heraf vedtog man efter forud indhentet Erklæring af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse at svare, at man overhovedet ikke var til Ginds at bortleje denne Plads.

<sup>154/99</sup>. Efter derom foreliggende Andragende af 4de d. M., der under 23de d. M. er blevet anbefalet af Udvalget for Skovvæsenet, tillod Byraadet, at Charles Alfred Ehlers, der har lejet Beværtningsbygningerne paa Ferdinandspladsen i Ris Skov, maatte vinde Borgerskab paa Restauration paa nævnte Sted overensstemmende med § 2 i Vedtægten for Aarhus Købstad efter Lov af 23de Maj 1873 § 9.

<sup>158/99</sup>. Fra Amtet forelaa der med Skrivelse af 8de d. M. Fortegnelse i Genhold til Lov af 21de Juni 1867 § 6 over de offentlige Biveje paa Aarhus Købstads Grund, hvilken Fortegnelse er gældende indtil en ny Fortegnelse bliver affattet efter stedsfundet Gennemsyn. Denne Fortegnelse, der er overensstemmende med det af Byraadet i Mødet den 23de December 1897 under Sag Nr. <sup>440/97</sup> til samme vedtagne Forslag, se Byraadsforh. for 1897 Side 369, vedtog man efter Amtets Ordre at bekendtgøre paa den her i Kommunen brugelige Maade.

Under denne Sag vedtog Byraadet derhos, for fremtidig at forebygge den Forveksling, som Mand og Mand imellem ofte finder Sted imellem Bivejen „Teglværksvejen“ (fra Besterbrogade til Jordbrovejen) og Sognevejen Brendstrupvej, at benævne Teglværksvej „Vangelandsgade.“

164/99. Efter derom fra Bestyrelsen for Benstrereformpartiets Bælgerforening under 24de j. M. fremkommet Andragende tillodes det samme at foranstalte en Grundlovsfest afholdt i „Frederikshøj“s Have den 5te Juni d. A. paa de samme Vilkaar, som vare gældende for den Tilladelse, der i lignende Anledning meddeltes Andragerne i Fjor.

165/99. Et fra Musikdirektor Carl Møller og Telegrafist Harald Tandrup med Skrivelse af 12te d. M. til Erklæring foreliggende Andragende til Justitsministeriet om Tilladelse til i Sommeren 1899 at drive et Sommerteater her i Byen fandt Byraadet, efter derover at have indhentet Erklæring fra Udvalget for Byens og Omegns Forfærdelse, ikke Anledning til at anbefale.

175/99. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet af 24de d. M. besluttede man at anskaffe 14 Eksemplarer af den i Cirkulære fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 10de d. M. til samtlige Skoledirektioner omhandlede nye Haandbog i Gymnastik til Brug for Kommunens offentlige Skoler.

180/99. Det overdrøges til Udvalgene for Markvæsenet og for Skovvæsenet at træffe de fornødne Foranstaltninger til Indsamling og Tilintetgørelse af Oldenborrer her i Kommunen i Henhold til Landbrugsministeriets Cirkulære af 10de d. M.

182/99. Efter derom fra Aarhus Amts landøkonomiske Selskab i Skrivelse af 25de d. M. foreliggende Andragende tillodes det samme at benytte „Vennelyst“ i Dagene fra den 29de Juni til den 3die Juli d. A. til Afholdelse af forskellige af Selskabet paatænkte Landbrugsudstillinger med tilhørende Festlig-



heder. Denne Tilladelse meddeltes for øvrigt ganske under samme Vilkaar, som stillede for en i Fjor i lignende Anledning meddelt Tilladelse, hvorom der henvises til Sag Nr. 176/98 i Mødet den 12te Maj 1898.

## Ekstraordinært Møde den 1ste Maj.

<sup>97/98</sup>. Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet af 2den d. M. antoges et fra Lømmermester B. Frederiksen fremkommet Licitationsstilbud paa Udførelsen af Lømmearbejdet til den nye Borger-Pigeskole for en Sum af 20,920 Kr., dog under Forudsætning af, at der stilles behørig Sikkerhed i Genhold til Licitationsvilkaarene.

(Se Møderne den 6te f. M. og den 1ste Juni.)

<sup>414/98</sup>. Efter at det af Kommunen søgte Laan paa 3,200,000 Kr. har været udbudt paa de i Mødet den 16de Februar omhandlede Vilkaar, er der kun indkommet eet Tilbud, som indeholdes i følgende Skrivelse af 22de f. M. fra den danske Landmandsbank, Hypothek- og Betselsbank:

„I Anledning af den os tilsendte Opfordring til at indgive Tilbud paa Overtagelsen af et nyt Aarhus Kommunelaan til Beløb Kr. 3,200,000 have vi herved paa et Konfortiums Begne den Vre at fremkomme med efterfølgende Tilbud:

1. Konfortiet er villig til at overtage Kr. 3,200,000 Aarhus Kommune Obligationer, der agtes anbragte saavel i Danmark som i Tyssland og i den Anledning udstedes saavel med dansk som tyssk Tekst i Størrelser, som senere maa aftales, samt lydende i Kroner og tyssk Mark i Forholdet 8 Kr. = 9 Mk.

Kupons og udtrukne Obligationer gøres betalbare i Aarhus, København og Hamborg og eventuelt i endnu en tyssk By efter Konfortiets Bestemmelse.